

Valtiovarainministeriö

MERIJÄRVEN KUNNAN LAUSUNTO KUNTALAIN ESIITYSLUONNOKSESTA

Lausuntopyyntö 8.5.2014 VM065:00/2012

- Kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
 - Kunnan tehtävien rahoitus (§ 8) tulee miettiä ja kirjoittaa uudelleen ainakin tapauksessa, jossa järjestämisvastuu siirtyy lakisääteisesti järjestettäväksi yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa (esim. uudet sote-alueet).
 - Laissa tulee turvata myös pienten kuntien aito mahdollisuus vaikuttaa lakisääteisessä yhteistoiminnassa tehtyihin päätöksiin.
- Kuntatalousohjelmasta (12 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
 - Vaalien ajankohdasta ja valtuuston toimikauden alkamisesta on kysytty kuntien mielipidettä 29.8.2014 mennessä. Mikäli ajankohtaa muutetaan, tilinpäätöksen aikataulutusta tai uuden valtuuston toimikauden aloitusta tulee pohtia uudelleen.
- Valtuuston kokoa koskeva sääntely (16 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku)
 - Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen on kannatettavaa. Velvoite uusien toimielinten perustamiseen on pienen kunnan kannalta tarpeeton ja ylimitoitettu. Laissa olisikin annettava mahdollisuus kunnan omaan harkintaan toimielimen perustamisesta tai perustaa uusi toimielin esim. yhdessä naapurikunnan kanssa.
Laissa tulee pitäytyä kansanäänestyksen osalta nykyisessä äänestys-oikeusikässä eli äänioikeus on 18 vuotta täyttäneillä ja aloitteen kansanäänestykseen voi tehdä 18 vuotta täyttänyt henkilö.
- Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34, 38 §)
 - Lain tulee mahdollistaa erilaiset, paikallisista olosuhteista lähtevät ja tarkoituksenmukaiset organisointitavat kunnan oman harkinnan mukaisesti.
- Alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
 - Ei huomautettavaa.

- Kuntastrategiasta (39 §)
 - Kuntastrategian pakollista sisältöä tulee supistaa ja kunnille antaa mahdollisuus laatia strategia omista lähtökohdistaan (kunnan koko huomioiden) käsin.
- Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40-41 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Johtajasopimuksesta (43 §)
 - Kunnanjohtaja toimii kunnanhallituksen alaisuudessa ja kunnanhallitus edustaa kuntaa työnantajana myös kunnanjohtajaa koskien (§ 40). Näin ollen on luontevaa, että johtajasopimuksen hyväksyy kunnanhallitus. Johtajasopimus on lähtökohtaisesti työnjohdollinen sopimus.
- Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47-49 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
 - § 61 esitetään, että öyhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee ö. Kunnalla tulee olla mahdollisuus valita yhtymäkokousedustaja yhdellä päätöksellä pitemmäksi ajanjaksoksi esim. kunnanhallituksen tai ñvaltuuston toimikaudeksi.
 - Muutoin ei huomautettavaa.
- Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)
 - Ei huomautettavaa.
- Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
 - Ei huomautettavaa.
- Sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 -101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
 - Kunnan ilmoitukset tulee edelleen julkaista myös muuten kuin tietoverkossa, koska suurella osalla kuntalaisista ei ole tietokonetta/tietoverkkoa käytössään. Sama koskee myös toimielinten pöytäkirjoja.

- Alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
 - Nykyisessä tilanteessa alijäämän kattamisvelvollisuuden tiukentamista ei tule tehdä. Kunnille tulee osoittaa tarpeelliset resurssit uusien lakisääteisten tehtävien hoitoon niin, että alijäämiä ei kunnille kerry ainakaan niiden takia.
- Kuntayhtymän rahoitus (118 §)
 - Kyseinen pykälä tulee poistaa laista. Kuntayhtymien tulee vastata itsenäisesti taloudestaan. Lakisääteisessä yhteistoiminnassa valtion tulee osoittaa tehtäviin riittävät määrärahat niin, että peruskunnat eivät joudu vastuuseen määrärahojen puutteesta.
- Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)
 - Kuntayhtymän osalta alijäämän kattamisvelvollisuutta ei tässä tilanteessa tule ottaa mukaan lakiin. Lakisääteisten kuntayhtymien osalta valtion tulee taata riittävät määrärahat laissa annettujen tehtävien hoitamiseen niin, että kattamatonta alijäämää ei pääse kertymään.
- Tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Tilintarkastuksesta (123 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
 - Ei huomautettavaa.
- Kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku)
 - Lain tulee mahdollistaa kunnalle harkintansa mukaan sellaisten merkittävien kaupallisten palveluiden tarjoaminen kuntalaisille, joita ei kunnan alueella tuoteta kaupallisten toimijoiden toimesta, eikä kaupallisia toimijoita saada palveluita tuottamaan. Tällöin ei myöskään ole perusteltua velvoittaa kuntaa yhtiöittämään ko toimintaansa.
 - 131 § (Kunnan omistaman kiinteistön luovutus tai vuokralle antaminen) tulee kokonaan poistaa lakiesityksestä. Se lisää huomattavasti kunnallista byrokratiaa ja vaikeuttaa vuokralaisten saamista kunnan omistamiin liike- ja teollisuuskiinteistöihin, asuinkiinteistöjen osalta esitys ei ole millään tavalla perusteltu. Varsinkin pienessä kunnassa esitetty pykälä tuntuu kohtuuttomalta.
- Lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä
 - Lain suunniteltu voimaantuloajankohta on 1.1.2015. Aikataulu on aivan liian nopea ottaen huomioon lausuntojen käsittelyn ja lain sisältämät siirtymäajat. Lain voimaantuloa tulee siirtää vähintään vuodella eteenpäin. Samalla monimutkaisia siirtymäsäännöksiä voitaisiin yksinkertaistaa.